

רשומות

הצעות חוק

18 במרס 1973

1053

י"ד באדר ב' תשל"ג

עמוד

233	חוק לתיקון פקודת סדרי השלטון והמשפט (מס' 15), תשל"ג-1973
234	חוק-יסוד: הכנסת (תיקון מס' 5)
235	חוק לתיקון פקודת המכרות (מס' 2), תשל"ג-1973

מחפסת בזה הצעת חוק מטעם המחשלה:

חוק לתיקון פקודת סדרי השלטון והמשפט (מס' 15), תשל"ג-1973

1. בפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948, סעיפים 5 ו-6 - בטלים.
2. תחילתו של חוק זה ביום תחילתו של חוק-יסוד: משק המדינה.

ביטול סעיפים
6 ו-5

תחילה

דברי הסבר

החוק המוצע בא בעקבות הצעת חוק-יסוד: משק המדינה, שפורסם בהצעות חוק 1039, תשל"ג, עמ' 146; ראה דברי הסבר לסעיפים 1 ו-3 להצעה האמורה.

1 ע"ר תש"ח, חוס' א', עמ' 1; ס"ח תשל"ב, עמ' 51.

חוק-יסוד: הכנסת (תיקון מס' 5)

1. במקום סעיף 4 לחוק-יסוד: הכנסת יבוא:
- החלפת סעיף 4
4. (א) הכנסת תיבחר בבחירות כלליות, ישירות, שוות וחשאיות. שיטת הבחירות
- (ב) רוב חברי הכנסת ייבחרו בבחירות אזוריות-יחסיות באזורי בחירה, ומיעוטם – בבחירות ארציות-יחסיות.
- (ג) השטח של כל אזור בחירה יהיה רצוף ובכל אחד מאזורי הבחירה יהיה מספר בוחרים שווה ככל האפשר וייבחר מספר שווה של חברי הכנסת.
- (ד) הבחירות ייערכו לפי חוק הבחירות לכנסת שבו ייקבעו, בין השאר –
- (1) מספר חברי הכנסת שייבחרו בבחירות אזוריות-יחסיות;
- (2) מספר אזורי-הבחירה ודרכי תיחומם ומספר חברי הכנסת שייבחרו בכל אזור-בחירה.
- (ה) לקבלתן ולשינויין של הוראות חוק הבחירות בענינים האמורים בסעיף קטן (ד) יהיה דרוש רוב של חברי הכנסת, והוראות סעיף 46 יחולו על כך.
- (ו) אין לשנות סעיף זה, אלא ברוב של חברי הכנסת.
2. חוק זה תחילתו עם תחילת חוק הבחירות האמור בסעיף 4(ד) לחוק-יסוד: הכנסת.

דברי הסבר

להצגת מועמדים שבכוחם לייצג את הציבור ולקבל את אמונו, ותאפשר בחירה משמעותית יותר בין אלטרנטיבות פוליטיות.

שיטה זו תצמצם – אם כי במידה מתונה – את מספר הרשימות המתמודדות על קולות הבוחרים ותאפשר בחירתה הדמוקרטית של כנסת אשר תייצג את הכוחות הפוליטיים העיקריים, תוך שילוב הייצוג והכושר הפרלמנטרי.

כוונת המציעים היא שהתיקון המוצע ייכנס לתקפו אחרי הבחירות לכנסת השמינית; בתקופת כהונתה של הכנסת השמינית יחוק ההוראות הדרושות של חוק הבחירות לכנסת, כך שהבחירות לכנסת התשיעית ייערכו לפי השיטה החדשה.

חברי הכנסת מ. ביבי, מ. בן-פורת, מ. ברעם, צ. גרשוני, א. עופר, ה. צדוק, י. ש. שפירא.

הצעה זו לתיקון חוק-יסוד: הכנסת, תכליתה שינוי שיטת הבחירות לכנסת מהשיטה הארצית היחסית הנהוגה עתה לשיטה שתהיה בעיקרה אזורית-יחסית.

בשיטה המוצעת ייבחרו רוב חברי הכנסת בבחירות אזוריות-יחסיות ומיעוטם בבחירות ארציות-יחסיות. חוק הבחירות לכנסת יקבע את מספר חברי הכנסת שייבחרו בכל אחד משתי הדרכים האלה וכן את גודל אזורי הבחירה ואת דרכי תיחומם; לחקיקה בנושאים אלה יהיה דרוש רוב של חברי הכנסת.

מגמת הצעה זו היא לאפשר ייצוג אזורי בכנסת ולשמור עם זאת גם על ייצוג ארצי מסוים. שיטה זו תאפשר שילוב בין שני סוגי הייצוג ואיוון בין נקודות ראות שונות; היא תביא להידוק הקשר בין הבוחרים לנבחרים, תגרום

1 ס"ח תשי"ח, עמ' 79; תשי"ט, עמ' 146, עמ' 158, עמ' 210; תשכ"ז, עמ' 24.

חוק לתיקון פקודת המכרות (מס' 2), תשל"ג-1973

1. אחרי סעיף 111 לפקודת המכרות יבוא:

הוספת סעיפים
112 עד 118

"חלק י"ג: שיקום מחצבות

112. כהלק זה, "בעל מחצבה" – לרבות מי שמפעיל אותה למעשה, בין אם ניתן לו רשיון הציבה ובין אם לאו. הגדרות
113. ראה המפקח שניצול מחצבה פלונית או חלק ממנה הופסק, רשאי הוא, לאחר התייעצות עם מנהל רשות הגנים הלאומיים, להודיע לבעל המחצבה, בהודעה מנומקת, שאתר המחצבה טעון שיקום; כן יודיע ברשר מות שאתר המחצבה טעון שיקום. הודעה בדבר הצורך בשיקום מחצבה
114. (א) עבודת השיקום לא תתחיל אלא שלושה חדשים לפחות לאחר שנשלחה ההודעה האמורה בסעיף 113 ואם לא הוגש ערר על ההודעה. ביצוע עבודת השיקום
- (ב) חלפה התקופה האמורה בסעיף קטן (א), תהיה רשות הגנים הלאומיים רשאית לשקם את אתר המחצבה, כדי לסלק את עקבות הציבה בשטח שבו הופסק הניצול כאמור, וכדי לשוות לאותו שטח מראה התואם את סביבתו, הכל בהתאם להוראות חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965.²
115. (א) שר המשפטים ימנה ועדת ערר ויקבע את מושבה. ועדת ערר
- (ב) ועדת הערר תהיה של שלושה; יושב ראש הועדה יהיה שופט בית המשפט המחוזי, ושני החברים האחרים יתמנו האחד בהמלצת שר הפיתוח והשני בהמלצת שר הפנים.
- (ג) ליושב ראש ועדת הערר יהיו כל הסמכויות הנתונות ליושב ראש ועדת חקירה לפי סעיפים 9 ו-11 לחוק ועדות חקירה, תשכ"ט-1968.³
- (ד) ועדת הערר לא תהיה קשורה בדיני הראיות אלא תפעל בדרך שתיראה לה מועילה ביותר לבירור השאלות העומדות להחלטתה.
116. (א) הרואה עצמו נפגע בהודעה לפי סעיף 113 וכן בעל הקרקע או חוכרה בחכירה לדורות, כמשמעותו בחוק המקרקעין, תשכ"ט-1969,⁴ רשאים לערור על ההודעה לפני ועדת הערר. ערר
- (ב) ועדת הערר רשאית לאשר את ההודעה בשינויים או בלי שינויים, או לבטלה.

1 חוקי אי, כרך ב', פרק צ"ד, עמ' 910; ס"ח תשט"ו, עמ' 86.
2 ס"ח תשכ"ה, עמ' 307.
3 ס"ח תשכ"ט, עמ' 28.
4 ס"ח תשכ"ט, עמ' 259.

(ג) הגשת ערר על הודעה דוחה את תחילת התקופה לביצועה עד לאחר החלטת ועדת הערר, ובלבד שחלפו שלושה חדשים לפחות.

(ד) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות את המועדים והדרכים להגשת ערר לפי סעיף זה, ואת סדרי הדין בו, לרבות הוראות בדבר הוצאותיו.

117. (א) שר הפיתוח רשאי, בהסכמת שר האוצר ושר החקלאות ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, להקים בתקנות קרן לשיקום מחצבות.

קרן לשיקום
מחצבות

(ב) בתקנות כאמור רשאי השר –

(1) לקבוע את הרכב הנהלת הקרן, דרכי עבודתה וסמכויותיה;

(2) להייב בעל מחצבה לשלם לקרן תשלומים לפי כמות החומר שנחצב בה או לפי סוגי חומר שונים, או לפי אחרים מהכנסות המחצבה, או לפי קביעה סבירה אחרים שייקבעו בין לכלל המחצבות ובין לסוגים שלהן;

(3) לקבוע הוראות בדבר החזרת ההוצאות לבעל מחצבה ששיקם אותה בעצמו, לרבות בדבר תשלום מקדמות.

118. (א) בעל מחצבה שמסר למפקח התחייבות לשקם את המחצבה לאחר הפסקת ניצולה, וכן בעל מחצבה אחר שקיבל הודעה לפי סעיף 113 והודיע למפקח תוך חדשיים מיום קבלת ההודעה שרצונו לשקם את המחצבה בעצמו, רשאי לשקם את המחצבה, ובלבד –

שיקום על-ידי
בעל מחצבה

(1) שביצע את פעולות השיקום לפי ההוראות שיתן לו המפקח, שנקבעו בתיאום עם מנהל רשות הגנים הלאומיים;

(2) שיתחיל בפעולות השיקום תוך שלושה חדשים מיום שניתנה לו הודעה כאמור בסעיף 113.

(ב) הנהלת הקרן תחזיר לבעל מחצבה את הוצאותיו לביצוע השיקום לפי הוראות סעיף 117(ב)(3).

(ג) לא סיים בעל מחצבה את פעולות השיקום לפי ההוראות שנתן לו המפקח, תוך התקופה שנקבעה בהוראות, תהיה רשות הגנים הלאומיים רשאית לבצע את פעולות השיקום והמפקח יהיה רשאי לדרוש מבעל המחצבה את החזרת הסכומים ששולמו לו על חשבון השיקום, כולם או מקצתם.

תבר הכנסת יוסף תמיר